

136. Plaga de formigues amb ales (Ciutadella)

Informador: Sebastià Al·lès

Edat: 82 anys

Transcriptors: J. Veny, L. Pons

Enquestador: Zulema Borràs

Data: desembre 1994

Comentari: L'informador situa la plaga de formigues cap a l'any 1931 o 1932.

136

Plaga de formigues amb ales

(Ciutadella)

i un 'ajn | mə rək'ɔrdə | k i v,a kulk'a'əm bi,el s'awrə | ki va mur,i | lajm pəs'at | kə n əs kərəɣ'ɔl | dəz ð,iə s,an ɟu'an ə v,esprə | va kud'i | ,unə pl'ayə' də furm,iyəz əmb 'aləs || i v,a riβa k'i | əs' kərəɣ,ɔl də s,antə kl'arə st,avən ə ləs f'oskəs | i vən v,ə ð əβəndun'a j n,o vən f,e s kərəɣ'ɔl | soəm'ent | keɫ 'ajɲ || n,o | vən f'e n əs kərəɣ'ɔl | <1> n,o mə rək'ɔrdə ɟ,ɔ | <2> ɟə s'i | ,er əz ð,iə ðə s,an ɟu'an | i ɟ,ɔ pur,iə tən'i: || kətɔrz 'a:ɟns | o ,unə k,ɔzə f'i | <3> no no no no n'o | <4> unə pl'ayə | <5> ,unə pl,ayə ki v,a surt'i | fi k'ɔm || k,ɔm əntiyəm'en ki ð,iwən kə s 'ajn də kə v,ən vən,i z kəɣ'ots || kəɣ'o's təmb,e va s,ə wənə pl'ayə ki va vən'i | ə vəɣ,ədəz w ,əm mustɾ,at pər sə t'ele | k i a p w'estus | ið'ɔj | j əkəst 'ajn v,an əndəvin,a k,əl kəɣ'ots | i v v,an ərəz,a t'ot || j əkest ,ajɲ kə n,o vən f,e s kərəɣ'ɔl | van s,ə furm,iyəz əmb 'aləs || pəɾɔ k'ɔ | səβ,iəs k 'erə | i tən,iəs pɾəw f,əjnə fe f'i | i tut,əm sə ɲ va n'a: | kəɲ v,ən kumpər,əfə səs furm'iyəs | n,ɔltɾuz ək'i || əz dis,attə sən ɟu'an | mu ts,urtən furm,iyəz əmb 'alə || i n,o muz ən s,urtəm m,ez ən tɔl l 'ajɲ | <6> ən t,ɔl l 'ajɲ | sə p'ɔzən <7> (...) əw fl'itən | əw fl'itən | i ɟ,a no s,urtəm m'es || (...) i kəd 'ajɲ | mə rək,ɔrt əkəst 'ajɲ kə: | kə n,o vən f'e' əs kərəɣ'ɔls | dəz ð,iə s,an ɟu'an ə v'esprə || ən səs furm'iyəs || kað ,ajɲ u rək'ɔrt || i n,o muz ən s,urtəm m,ez ən tɔl l 'ajɲ |

- <1> Intervenció d'una segona informadora.
- <2> Reprèn l'informador principal.
- <3> Enquestador: «Que eren les avellanes que duïen les formigues aquestes?».
- <4> Intervenció de la segona informadora.
- <5> Reprèn l'informador principal.
- <6> Intervenció de la segona informadora.
- <7> Conversa simultània dels dos informadors que no s'entén; transcrivim allò que diu l'informador principal.

136

Plaga de formigues amb ales

(Ciutadella)

I un any me recorda* que hi va colcar* en Biel Saura —qui* va morir l'any pas-sat— que a.n* es Caragol des dia Sant Joan a vespre va acudir una plaga de formi-gues* amb ales, i va arribar aquí; as Caragol de Santa Clara estaven a les fosques i van ver* d'abandonar i no van fer es Caragol, solament quell* any no el van fer a.n* es Caragol.

No me recorda* [a] jo.

Jo sí. Era es dia de Sant Joan. I jo poria* tenir catorze anys o una cosa així.

No, no, no, no, no.

Una plaga.

Una plaga qui* va sortir així com ... com antigament qui* diuen que s'any de ... que van venir es llagosts. Llagosts també va ser una plaga qui* va venir —a vegades ho han mostrat per sa tele* que hi ha puestos—,* idoi* i aquest any van endevinar aquells llagosts i ho van arrasar tot. I aquest any que no van fer es Caragol van ser for-migues* amb ales. Però allò sabies què era, i tenies prou feina a fer així i tothom se'n va anar con* van comparèixer ses formigues. Noltros* aquí es dissabte Sant Joan mos* surten formigues* amb ala i no mos* en surten més en tot l'any.

En tot l'any. Se posen ...

Heu* fliten,* heu* fliten,* i ja no surten més ... I cada any, me record* aquest any que ... que no van fer es caragols des dia Sant Joan a vespre, amb ses formigues. Cada any ho record.* I no mos* en surten més en tot l'any.